

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบกึ่งทดลอง โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลของกลุ่ม
ระดับประคองและจิตศึกษาต่อภาวะของผู้ดูแลผู้ป่วย โรคจิตเภท

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้านี้ ได้แก่ ผู้ดูแลผู้ป่วยโรคจิตเภทที่พาผู้ป่วยมาตรวจ
รักษาหรือมารับยาแทนผู้ป่วยที่แผนกผู้ป่วยนอก โรงพยาบาลพระศรีมหาโพธิ์ จังหวัดอุบลราชธานี
ระหว่างเดือนสิงหาคม ถึง เดือนกันยายน พ.ศ. 2542 จำนวน 24 คน กลุ่มตัวอย่างเลือกแบบเฉพาะ
เจาะจง ตามคุณสมบัติ ดังนี้ คือ เป็น บิดา มารดา สามี ภรรยา บุตร หรือญาติคนใดคนหนึ่งที่อยู่บ้าน
เดียวกันกับผู้ป่วย เป็นผู้ดูแลผู้ป่วยโรคจิตเภทมาแล้วอย่างน้อย 6 เดือนมีความสามารถพูดและเข้าใจ
ภาษาไทย สื่อสารโดยภาษาพูดได้ และยินดีให้ความร่วมมือในการทำวิจัย จากนั้นแบ่งกลุ่มตัวอย่าง
ออกเป็น 2 กลุ่ม กลุ่มละ 12 คน ใช้วิธีจับคู่กลุ่มตัวอย่างที่มีคะแนนจากแบบวัดภาวะของผู้ดูแลใกล้เคียง
กัน (แตกต่างกันไม่เกิน 5 คะแนน) มีคะแนนตั้งแต่ 29 คะแนนขึ้นไปแล้ว สุ่มเข้ากลุ่มควบคุม
และกลุ่มทดลองโดยการจับสลาก

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้มี 2 ประเภท คือ 1) เครื่องมือที่ใช้ในการดำเนินการวิจัย
ได้แก่ แผนการทำกลุ่มระดับประคองและจิตศึกษาที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น นำไปหาความตรงตามเนื้อหา
จากผู้ทรงคุณวุฒิ 2) เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลแบ่งเป็น 2 ส่วน คือ แบบสอบถาม
ข้อมูลส่วนบุคคลและแบบวัดภาวะของผู้ดูแล ของเฟื่องลดา เคนไชยวงศ์ (2539) ซึ่งมีค่าความ
เชื่อมั่นของแบบวัดภาวะเชิงปรนัยและเชิงอรรถนัยในการวิจัยครั้งนี้ เท่ากับ 0.81 และ 0.88 ตามลำดับ

ผู้วิจัยดำเนินการทดลองและเก็บข้อมูลด้วยตนเอง เมื่อได้กลุ่มตัวอย่างตามคุณสมบัติที่
กำหนดแล้ว ผู้วิจัยเริ่มดำเนินการกลุ่มระดับประคองและจิตศึกษาในกลุ่มทดลอง ทุกวันจันทร์ และ
วันศุกร์ จำนวน 8 ครั้ง ใช้เวลาครั้งละ 1 ชั่วโมง 30 นาที เมื่อการทำกลุ่มครั้งที่ 8 เสร็จสิ้นลง ผู้วิจัย
ให้กลุ่มทดลองทำแบบวัดภาวะของผู้ดูแลซ้ำอีกครั้งทันที สำหรับกลุ่มควบคุมจะได้รับการพยาบาล
ตามปกติจากพยาบาลหรือบุคลากรอื่นในที่สุขภาพจิตที่ปฏิบัติงานแผนกผู้ป่วยนอก หลังจากนั้น
สี่สัปดาห์ เมื่อกลุ่มควบคุมพาผู้ป่วยมารับการตรวจรักษาหรือมารับยาแทนผู้ป่วยตามนัด ผู้วิจัยให้ทำ
แบบวัดภาวะของผู้ดูแลซ้ำอีกครั้งเช่นเดียวกัน เมื่อได้ข้อมูลครบสมบูรณ์แล้ว ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้รับ
ไปวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS

ผลการวิจัยพบว่า

1. ภาวะเชิงปรนัยและเชิงอัตนัยของผู้ดูแลผู้ป่วยโรคจิตเภททดลองภายหลังได้รับกลุ่มประกันประกันและจิตศึกษาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .01$)
2. ภาวะเชิงปรนัยและเชิงอัตนัยของผู้ดูแลผู้ป่วยโรคจิตเภทภายหลังได้รับการพยาบาลตามปกติไม่มีความแตกต่างกัน
3. ภายหลังได้รับกลุ่มประกันประกันและจิตศึกษาผู้ดูแลผู้ป่วยโรคจิตเภท กลุ่มที่ได้รับกลุ่มประกันประกันและจิตศึกษา มีภาวะเชิงปรนัยและเชิงอัตนัยน้อยกว่ากลุ่มที่ได้รับการพยาบาลตามปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .01$)

ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

ได้แผนการทำกลุ่มประกันประกันและจิตศึกษาสำหรับพยาบาลจิตเวชและบุคลากรในทีมสุขภาพจิตในการปฏิบัติการพยาบาลเพื่อลดภาระของผู้ดูแลผู้ป่วยโรคจิตเภท

ข้อจำกัดในการวิจัย

การศึกษาครั้งนี้ผู้วิจัยไม่สามารถควบคุมการประกันประกันและจิตศึกษาที่กลุ่มตัวอย่างอาจได้รับจากบุคคลอื่นขณะเข้าร่วมการวิจัยซึ่งอาจมีผลต่อการวิจัยได้

การนำผลการวิจัยไปใช้

จากผลการวิจัยครั้งนี้พบว่า การได้รับกลุ่มประกันประกันและจิตศึกษาสามารถลดภาระของผู้ดูแลผู้ป่วยจิตเภทได้อย่างมีประสิทธิภาพ ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ในด้านต่างๆ ดังนี้

1. ด้านบริหารการพยาบาล ผู้บริหารควรมีแผนและให้ความสำคัญที่จะส่งเสริมสนับสนุนให้มีการจัดทำกลุ่มประกันประกันและจิตศึกษาแก่ผู้ดูแลผู้ป่วยโรคจิตชนิดอื่นๆ เพื่อเป็นการเตรียมความพร้อมของผู้ดูแลผู้ป่วย ให้มีความรู้ความเข้าใจและตระหนักถึงบทบาทการดูแลผู้ป่วยยอมรับที่จะอยู่กับผู้ป่วย
2. ด้านการปฏิบัติการพยาบาล ให้บุคลากรในทีมสุขภาพจิตปฏิบัติการพยาบาลตามแผนกลุ่มประกันประกันและจิตศึกษา เพื่อลดภาระของผู้ดูแลผู้ป่วยโรคจิตเภท
3. ด้านการศึกษาพยาบาล เป็นแนวทางในการเสนอการจัดกิจกรรมการดูแลผู้ป่วยโรค

จิตเภท ในการลดภาระของผู้ดูแลและการจัดหลักสูตรการศึกษาพยาบาลจิตเวช ควรมีเนื้อหา
กิจกรรมการจัดกลุ่มระดับประคองและจิตศึกษา

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

จากการศึกษาครั้งนี้ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป ดังนี้

1. ควรมีการศึกษาระยะยาว ในลักษณะของการติดตามเยี่ยมครอบครัวผู้ป่วยโรคจิตเภท เพื่อศึกษาถึงความคงทน ความต่อเนื่องผลของกลุ่มระดับประคองและจิตศึกษาต่อภาระของผู้ดูแลผู้ป่วยโรคจิตเภท
2. ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบการได้รับกลุ่มระดับประคองและจิตศึกษากับการได้รับเฉพาะกลุ่มระดับประคองหรือกลุ่มจิตศึกษาประเด็นใดประเด็นหนึ่ง
3. ควรนำแผนของกลุ่มนี้ไปทดลองซ้ำอีก เพื่อนำผลการวิจัยไปอ้างอิงกับประชากรได้